

Μελέτη Περιβάλλοντος

Α΄ Δημοτικού

Τόμος 2ος

Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ / Ενέργεια
2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων
σπουδών και συγγραφή νέων
εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ

Πρόεδρος του Παιδαγ. Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων
βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού
εκπαιδευτικού υλικού με βάση το
ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό
και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Μόνιμος Πρόεδρος του Παιδ. Ινστιτ.

Αναπληρωτ. Επιστημ. Υπεύθ. Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Μόνιμος Πρόεδρος του Παιδ. Ινστιτ.

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από
το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και
25% από εθνικούς πόρους.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

**Αικατερίνη Πλακίτση, Λέκτορας του
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων**

**Άλκηστις Κοντογιάννη, Επίκουρος
Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου
Θεσσαλίας**

**Ειρήνη Σπυράτου, Εκπαιδευτικός
Βάια Μανώλη, Εκπαιδευτικός**

ΚΡΙΤΕΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

**Ιωάννης Σαλβαράς, Αναπληρωτής
Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Αθηνών**

**Ουρανία Κυριαζή,
Σχολική Σύμβουλος
Ζωή Βιτσάκη, Εκπαιδευτικός**

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

**Παναγιώτα Φούρκα - Ταταράκη,
Σκιτσογράφος - Εικονογράφος**

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Χριστίνα Σπυροπούλου, Φιλολόγος

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Αλεξάνδρα Χ. Κουλουμπαρίση,
Σύμβουλος του Παιδ. Ινστιτούτου

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ

Ειρήνη Κανακουσάκη, Εκπαιδ/κός

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Μιχάλης Μακρουλάκης,
Εικαστικός Καλλιτέχνης

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

**Στη συγγραφή του πρώτου μέρους
έλαβαν μέρος και οι εκπαιδευτικοί:
Ευαγγελία Μπάλλα (κατά το 1/3) και
Ιωάννης Σταράκης (κατά το 1/5)**

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ

Ομάδα Εργασίας

*Αποφ. 16158/6-11-06 και
75142/Γ6/11-7-07 ΥΠΕΠΘ*

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Αικατερίνη Πλακίτση
Άλκηστις Κοντογιάννη
Ειρήνη Σπυράτου Βάια Μανώλη

**ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ**

Μελέτη Περιβάλλοντος

Α' Δημοτικού

Τόμος 2ος

Πώς εργαζόμαστε:

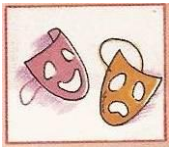
Λέμε τη γνώμη μας

Συζητάμε

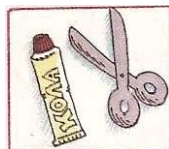
Ρωτάμε

Παίζουμε

Ζωγραφίζουμε

Κόβουμε και κολλάμε
Κατασκευάζουμε

Ερευνούμε έξω
από την τάξη

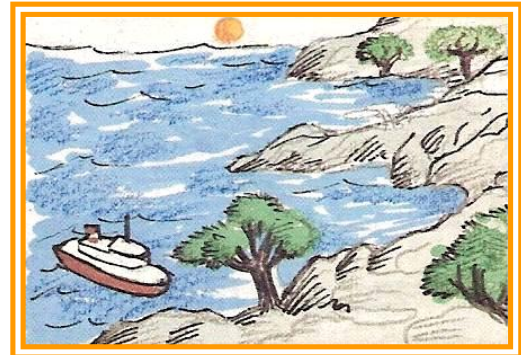
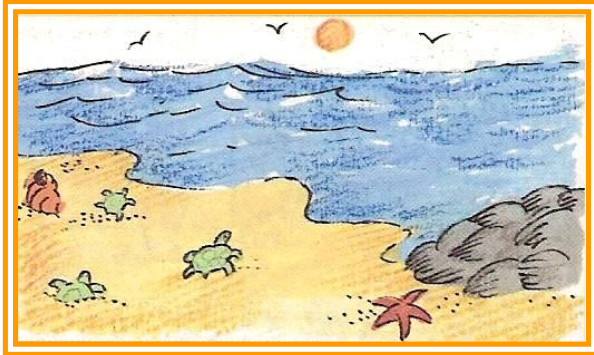

Εργαζόμαστε
στο τετράδιο εργασιών

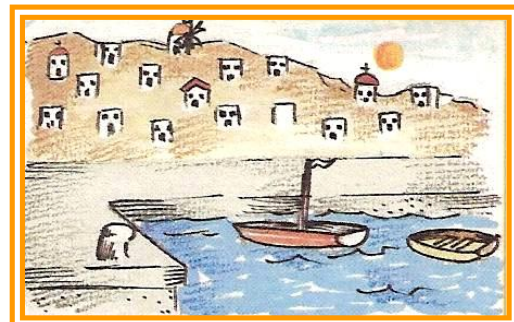
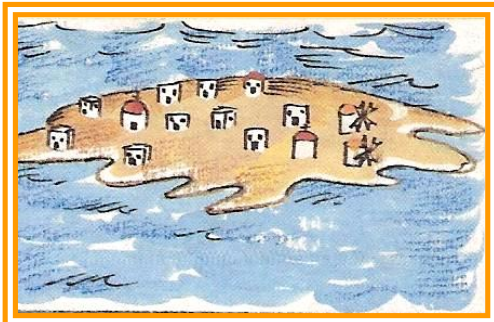
Ο τόπος που ζω

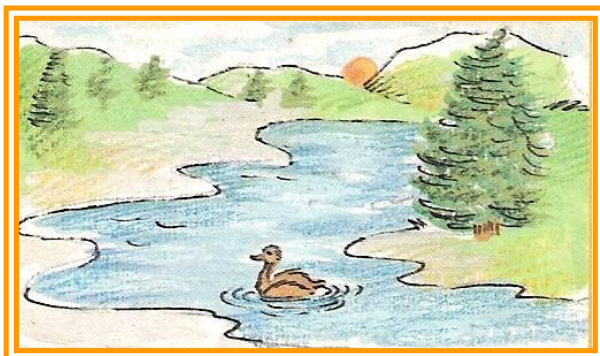
1. Ακτές και θάλασσα

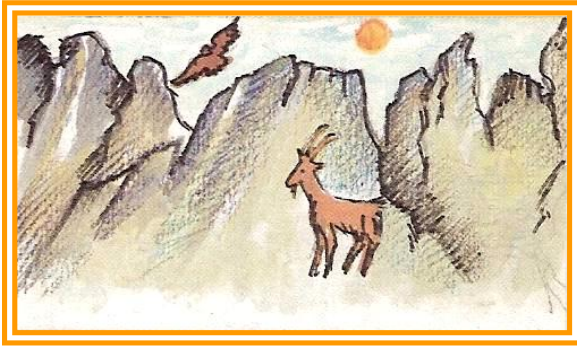
2. Νησιά

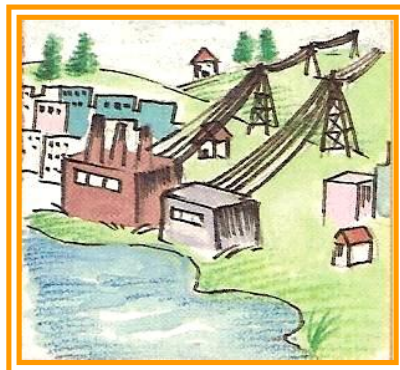
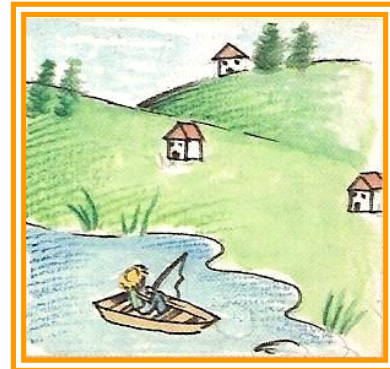
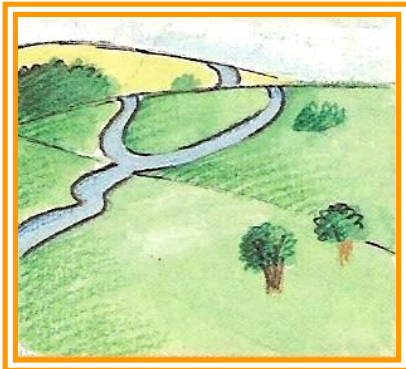
3. Ποτάμια, λίμνες, κάμποι

4. Βουνά

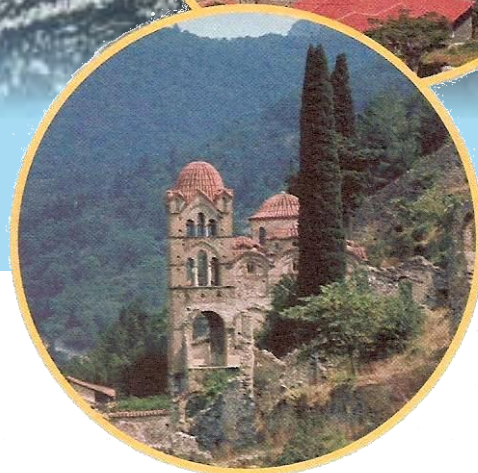
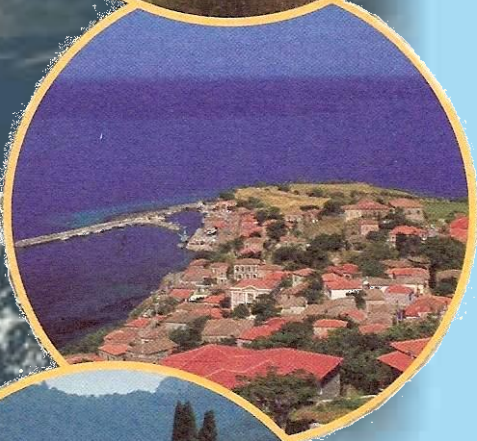
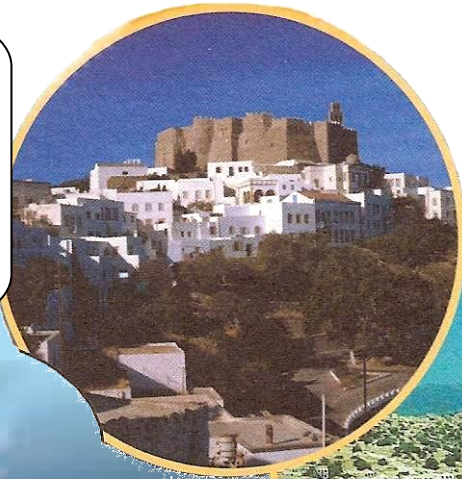
5. Πώς οι άνθρωποι αλλάζουν τον τόπο που ζουν;

Τι όμορφος
που είναι
ο τόπος μου!

Θέλω
κι εγώ
να δω...

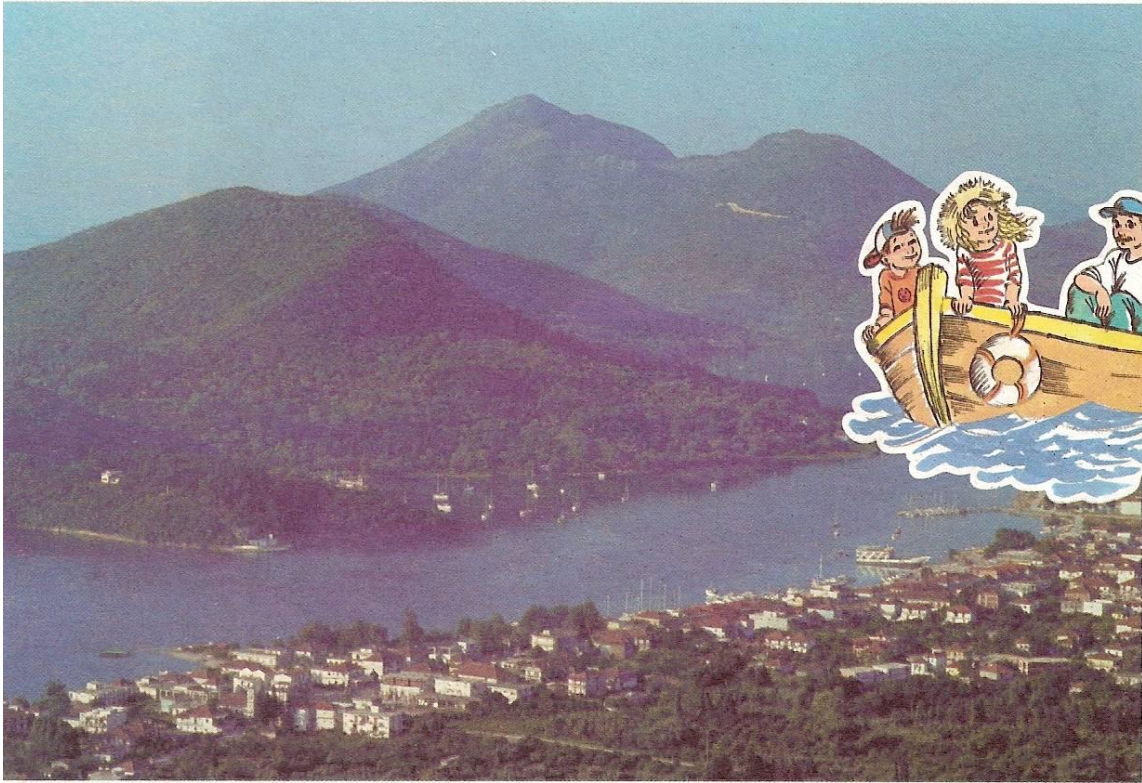

Συζητάμε

Μπορείς να περιγράψεις αυτά που βλέπει με τα κιάλια του ο Λαλέων;
Σε τι μοιάζουν και σε τι διαφέρουν οι εικόνες;
Πώς είναι ο δικός σου τόπος;

1. Ακτές και θάλασσα

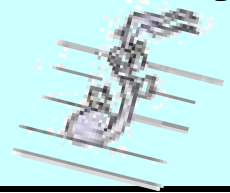
Συζητάμε

Ζωγραφίζω τον εαυτό μου μέσα στη βάρκα.
Γίνομαι καπετάνιος σε μεγάλο πλοίο. Ταξιδεύω και μιλάω για τα μέρη που βλέπω στο ταξίδι μου.

**Πηδάμε στις βάρκες
λύνουμε τα σκοινιά
και τραγουδάμε τη θάλασσα.**

Γ. Ρίτσος

Ρωτάμε

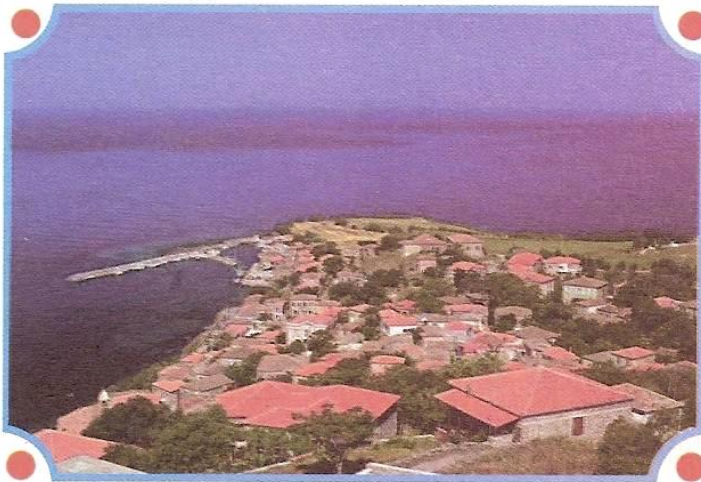
Γνωρίζεις άλλα ποιήματα ή τραγούδια για τη θάλασσα; Να ψάξεις και να φέρεις στο σχολείο μουσική και τραγούδια για τη θάλασσα.

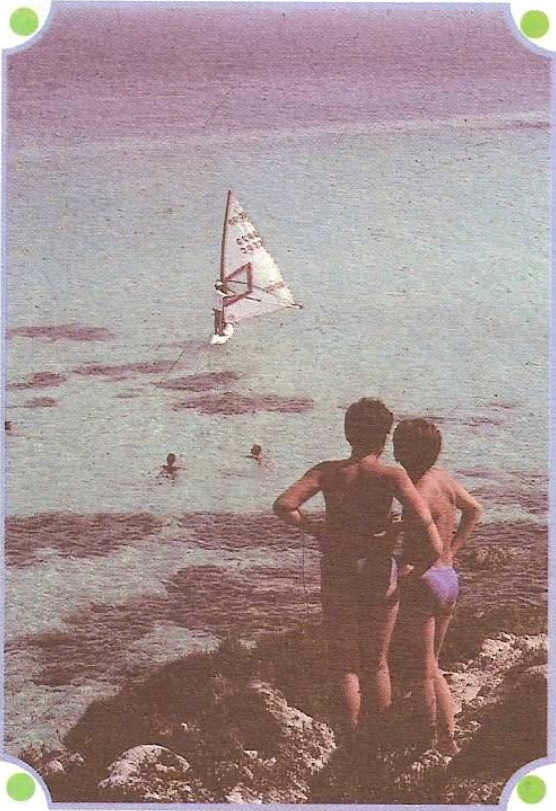
Πώς ζουν οι άνθρωποι στις ακτές
και στη θάλασσα;

Συζητάμε

Παρατηρούμε τις φωτογραφίες
και συζητάμε για αυτές.
Σε κάθε φωτογραφία δίνουμε
έναν τίτλο.

Συζητάμε

Ο τόπος που ζεις βρίσκεται κοντά στη θάλασσα; Πώς είναι; Σου αρέσει η θάλασσα; Γιατί;

Ο τόπος μου έχει πολλές
ακτές, παραλίες και ακρογιάλια.
Είναι ένας παραθαλάσσιος τόπος.
Εκεί οι άνθρωποι.....

.....

.....

.....

.....

1 - 2

2. Νησιά

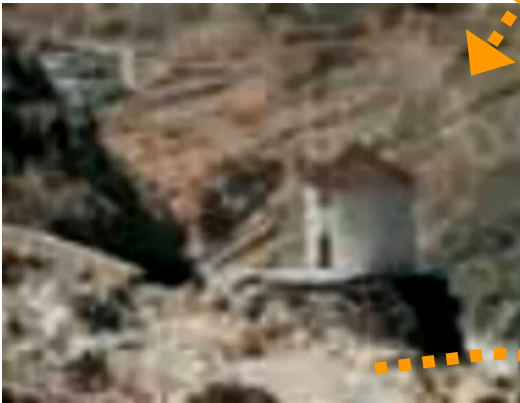

Εξερευνούμε ένα νησί

Συζητάμε

Σχεδιάζουμε τη διαδρομή μας πάνω στο νησί.
Συζητάμε για κάθε μέρος από όπου περνάμε. Τι συναντάμε εκεί;

Ακολουθούμε τη διαδρομή,
όπως δείχνουν οι εικόνες.
Ξεκινάμε από το λιμάνι
του νησιού.
Κάτω από κάθε εικόνα
γράφουμε μια λέξη
που ταιριάζει.

Πώς ζουν οι άνθρωποι σε ένα νησί;

Ενώνω κάθε λέξη με
την εικόνα που ταιριάζει.

κλειδιά

ξενοδοχείο

λιμάνι

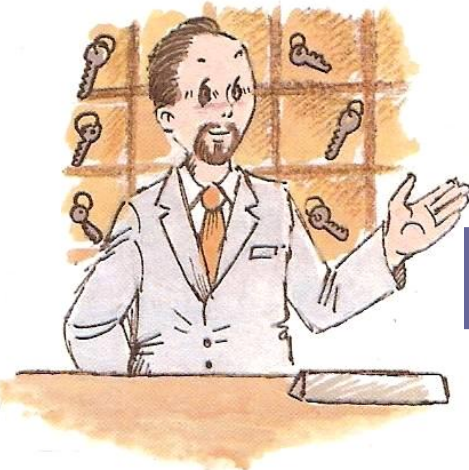
κάρτες

κεραμικά

δίχτυα

ψαραγορά

πλοία

Συζητάμε τι κάνουν οι άνθρωποι
σε ένα νησί.

Ο τόπος μου είναι η Ελλάδα.
Έχει πολλά νησιά, μικρά και
μεγάλα. Στα νησιά οι άνθρωποι
ασχολούνται με

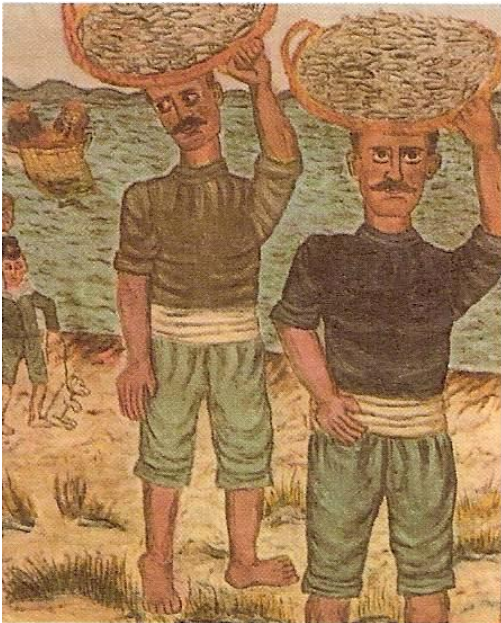
.....

.....

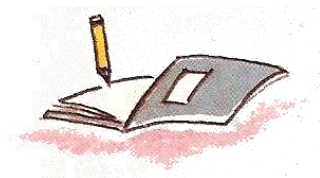
.....

.....

.....

Στ. Λαζάρου,
Ψαράδες

3 - 4

3. Ποτάμια, λίμνες, κάμποι

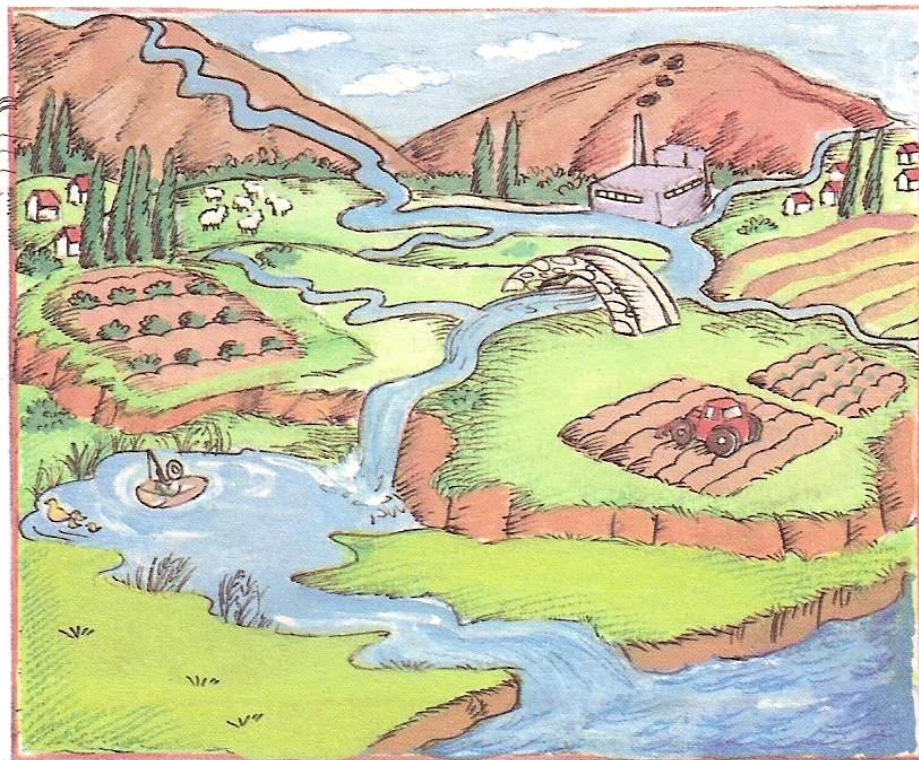

Συζητάμε

Φτιάχνουμε ένα μικρό κανό
με πλαστελίνη.
Ακολουθούμε τη διαδρομή
του ποταμιού.
Από πού πηγάζει ένα ποτάμι;
Από πού περνά; Πού χύνεται;

Ακούς τον ποταμό
που τραγουδάει και ψιθυρίζει.
Ακούς τον ποταμό που
τραγουδάει και μουρμουρίζει;
Πόσα και πόσα ο ποταμός
δεν άκουσε ως τώρα
καθώς διασχίζει δάση
και βουνά μέσα στη χώρα.

Το τραγούδι του ποταμού,
Μάγια Μπάριτς

Το ταξίδι του ποταμού

Μια φορά κι έναν καιρό

σε έναν τόπο μακρινό...

ένα ξεκίνησε το ταξίδι του
από τη χιονισμένη κορυφή

ενός .

Ταξίδευε, ταξίδευε...

κατρακυλούσε στους βράχους
και γινόταν ένας αφρισμένος

καταρράκτης .

Ταξίδευε, ταξίδευε....

περνούσε μέσα από λιβάδια,

κάτω από , πότιζε

και .

Ταξίδευε, ταξίδευε...

έδινε ζωή στα που

έρχονταν κοντά του

για να πιουν νερό.

Κινούσε τους νερόμυλους .

Ταξίδευε, ταξίδευε...

με το νερό του ξεδιψούσαν

οι άνθρωποι σε

και .

Ταξίδευε, ταξίδευε
και ταξιδεύει ακόμη...

Συζητάμε

Μπορείς να συνεχίσεις
την ιστορία;

Τι θα γινόταν αν το ποτάμι σταματούσε το ταξίδι του; Γνωρίζεις ποτάμια ή λίμνες που βρίσκονται κοντά στον τόπο σου; Ρώτησε να μάθεις για το νερό που πίνεις: από πού έρχεται και ποια διαδρομή ακολουθεί.

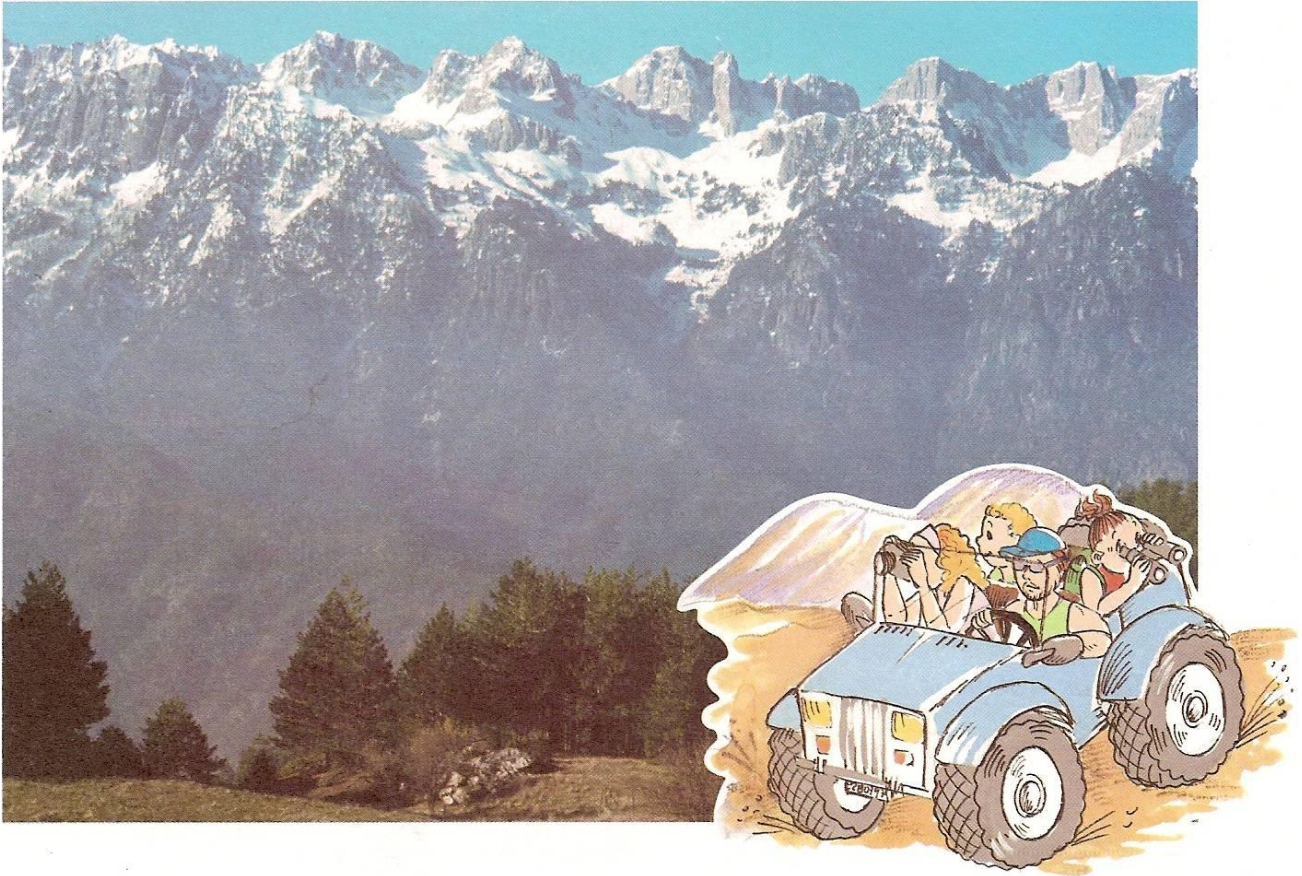
Υπάρχουν τόποι στην Ελλάδα που έχουν λίμνες και ποτάμια. Οι άνθρωποι χρησιμοποιούν το νερό των ποταμιών και των λιμνών

.....
.....
.....

5 - 6

4. Βουνά

Συζητάμε

Φαντάσου ότι είσαι κι εσύ μέλος της ομάδας.
Ετοιμάζεσαι να ανέβεις στο βουνό.
Πώς θα προετοιμαστείς;
Ποιους ανθρώπους και ποια μέρη μπορεί να συναντήσεις;

Καλότυχα είναι τα βουνά
ποτέ τους δε γερνάνε.
Το καλοκαίρι πράσινα
και το χειμώνα χιόνι.

Δημοτικό τραγούδι

Πώς ζουν οι άνθρωποι στα βουνά;

Συζητάμε

Ποιες είναι οι ασχολίες των ανθρώπων που ζουν στις ορεινές περιοχές; Τι δυσκολίες μπορεί να συναντούν οι άνθρωποι εκεί;

Στην Ελλάδα υπάρχουν
πολλοί τόποι με βουνά. Αυτοί
λέγονται ορεινοί τόποι. Οι
άνθρωποι που ζουν εκεί
ασχολούνται με

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7 - 8 - 9

5. Πώς οι άνθρωποι αλλάζουν τον τόπο που ζουν

Δείχνω με αριθμούς τη σειρά των εικόνων.

 <input data-bbox="459 1032 544 1122" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="914 1032 999 1122" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1358 1032 1442 1122" type="checkbox"/>
 <input data-bbox="459 1487 544 1576" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="914 1487 999 1576" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1358 1487 1442 1576" type="checkbox"/>
 <input data-bbox="459 1928 544 2018" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="914 1928 999 2018" type="checkbox"/>	 <input data-bbox="1358 1928 1442 2018" type="checkbox"/>

Συζητάμε

Τι άλλαξε σε κάθε σειρά
των εικόνων;
Πώς άλλαξε η ζωή
των ανθρώπων, των ζώων και
των φυτών;

Οι άνθρωποι αλλάζουν τον τόπο
που ζουν όταν

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10 – 11 – 12 – 13

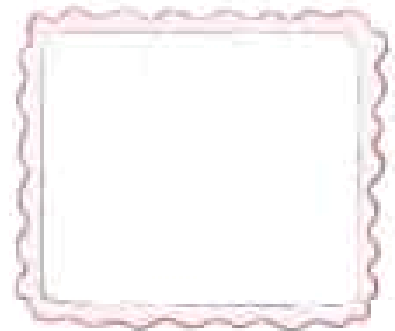
Ο τόπος που ζω

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Να ζωγραφίσεις εικόνες
ή να κολλήσεις φωτο-
γραφίες από τον τόπο
που ζεις.

Οι ανάγκες του ανθρώπου

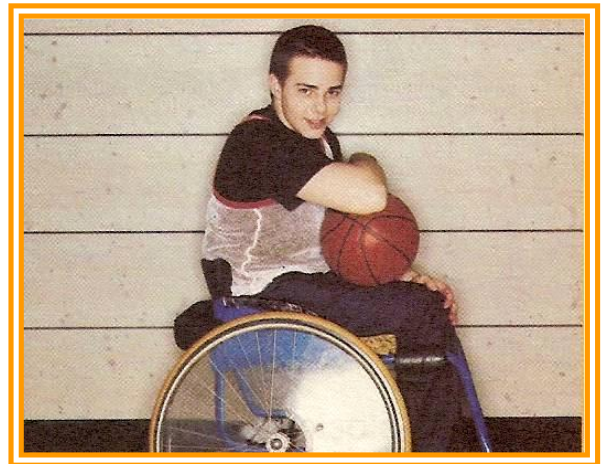
1. Ποιες είναι οι ανάγκες του ανθρώπου;

2. Άνθρωποι με ειδικές ανάγκες

Διαβάζοντας
με Μπράιγ

1. Ποιες είναι οι ανάγκες του ανθρώπου

Συζητάμε

Πώς ξεκινάω τη μέρα μου;
Τι χρειάζομαι κάθε μέρα; Γιατί;
Έχουν όλα τα παιδιά τις ίδιες
ανάγκες;
Ποιες είναι αυτές;
Τι άλλο χρειάζονται τα παιδιά;

Σε μερικά μέρη του τόπου μας
το νερό της βρύσης
του σπιτιού μας δεν είναι
κατάλληλο να το πιούμε.

Λέμε τη γνώμη μας

Τι κάνουμε τότε;

Σε άλλα μέρη της γης...

Η ιστορία της Νου

Η Νου πήγαινε δύο φορές τη μέρα στο ποτάμι και έφερνε νερό για την οικογένειά της. Το ταξίδι για το νερό ήταν δύσκολο και κουραστικό. Η Νου δεν προλάβαινε ούτε να πάει σχολείο ούτε να παίξει.

Συζητάμε

Για ποιους λόγους πολλά παιδιά στον κόσμο δεν έχουν καθαρό νερό να πουν;
Τι κινδυνεύουν να πάθουν;
Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε αυτά τα παιδιά;

1 - 2 - 3

Συζητάμε

Ποια πράγματα συνηθίζουμε να κάνουμε κάθε μέρα;
Ποια άλλα πράγματα μας δίνουν χαρά και ευχαρίστηση;

Παίζουμε:

Το κουτί των επιθυμιών.

Ζωγραφίζουμε

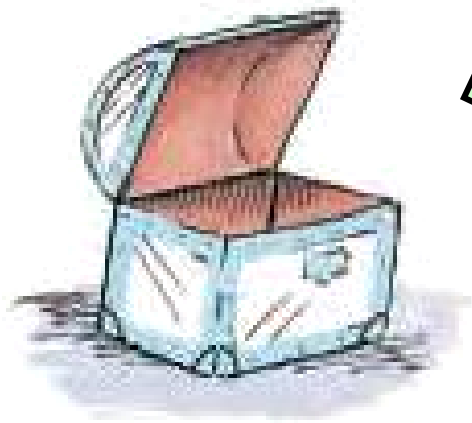
Ζωγραφίζουμε αυτό που μας αρέσει να κάνουμε πιο πολύ.
Βάζουμε τις ζωγραφιές με τις επιθυμίες μας στο κουτί των επιθυμιών.

Ένα γλυκό πρωινό το κουτί
των επιθυμιών άνοιξε και
οι επιθυμίες μας ξετυλίχτηκαν
στον αέρα...

Μαθαίνω
να χορεύω

Παίζω
θέατρο

Παίζω
πιάνο

Συνεχίζουμε την ιστορία.

Όλοι οι άνθρωποι
χρειάζονται τροφή, καθαρό νερό,
κατάλληλα ρούχα και ένα σπίτι
για να ζήσουν. Ακόμη, χρειάζεται
να κοιμούνται καλά,
να φροντίζουν την καθαριότητα,
την υγεία τους, και να έχουν
ανθρώπους που τους αγαπούν.

4 - 5 - 6

2. Άνθρωποι με ειδικές ανάγκες

Γινόμαστε ζευγάρια. Ο ένας γίνεται οδηγός. Ο άλλος κλείνει τα μάτια και ακολουθεί.

Συζητάμε

Ποιες δυσκολίες έχουμε όταν δε βλέπουμε;

Η αγάπη σε μια άλλη γλώσσα

Δείχνουμε με το δακτυλικό αλφάβητο τη λέξη **αγάπη**.

Συζητάμε

Συζητάμε για τα παιδιά ή τους μεγάλους με ειδικές ανάγκες που έχουμε γνωρίσει.

Τι σκεφτόμαστε και

τι αισθανόμαστε για αυτούς;

Τι αισθάνονται εκείνοι για μας;

Τι μπορούμε να κάνουμε

για να ζούμε όλοι μαζί καλά;

Ο καθένας μας είναι διαφορετικός και όλοι μας έχουμε ανάγκες.

Υπάρχουν γύρω μας άνθρωποι

που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα

προβλήματα επειδή έχουν ειδικές

ανάγκες.

Οι ανάγκες του ανθρώπου

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Ύπνος

Να γράψεις μερικές από τις δικές σου ανάγκες στις γραμμές.
Να φτιάξεις το λεξικό των αναγκών σου.

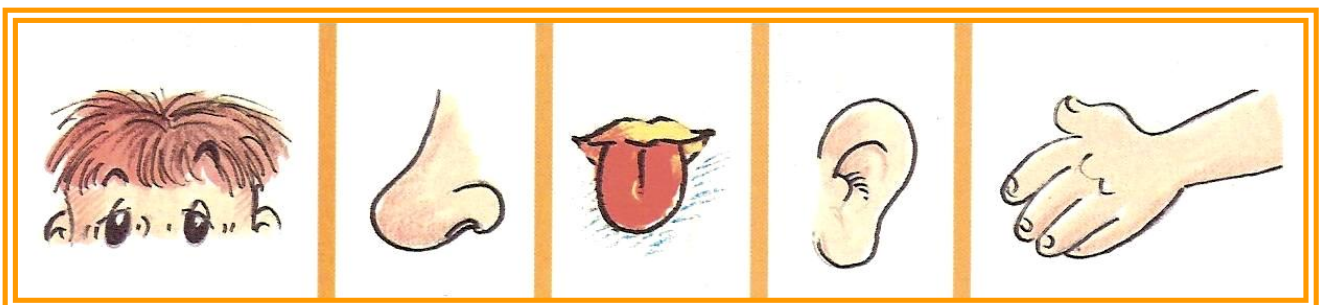
Γνωρίζω το σώμα μου

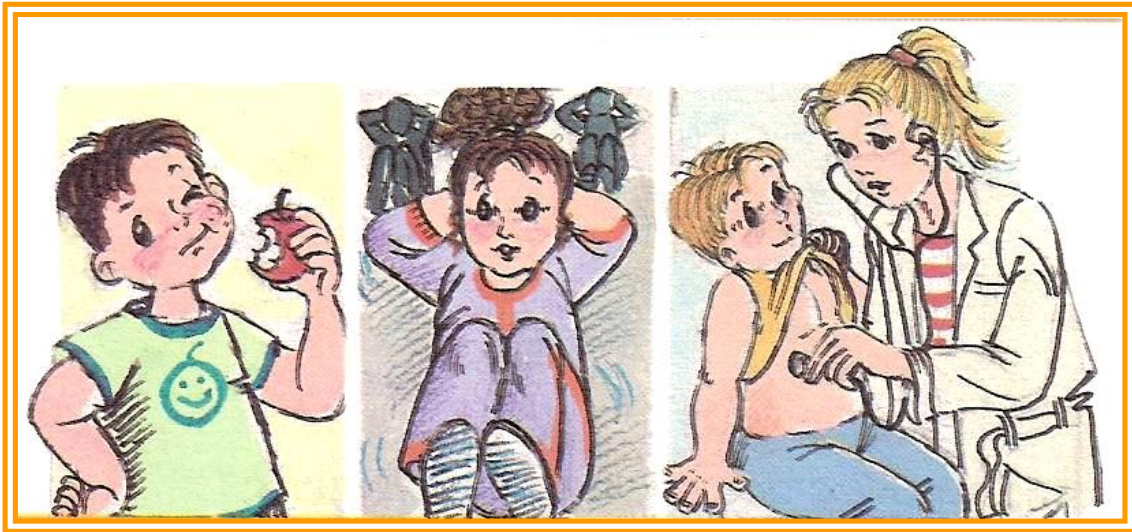
1. Γνωρίζω το σώμα μου

2. Γνωρίζω τον κόσμο με τις αισθήσεις

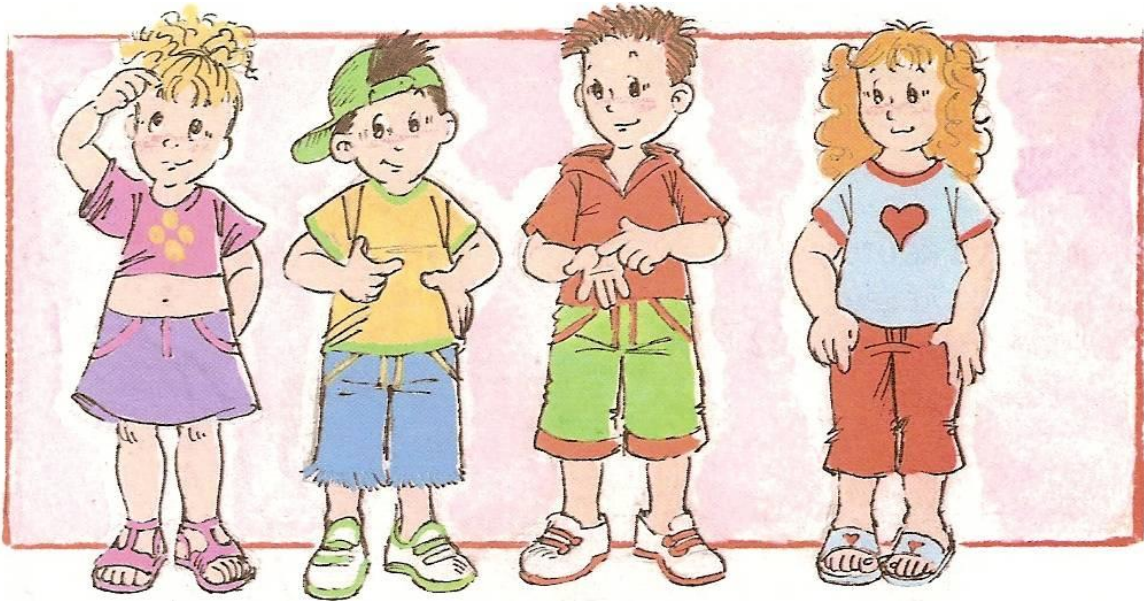
3. Πώς φροντίζω το σώμα μου για να είμαι υγιής;

1. Γνωρίζω το σώμα μου

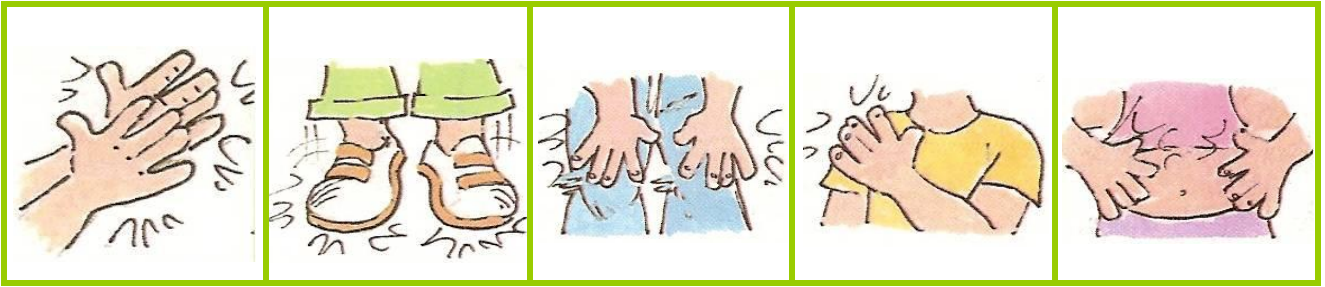

Παίζουμε: Γνωρίζω το σώμα μου.

Συζητάμε

Ποια είναι τα μέρη
του σώματός μου;
Τα αναγνωρίζω τραγουδώντας
το τραγούδι:
Χαρωπά τα δυο μου χέρια
τα χτυπώ.

Ακολουθούμε τις εικόνες.

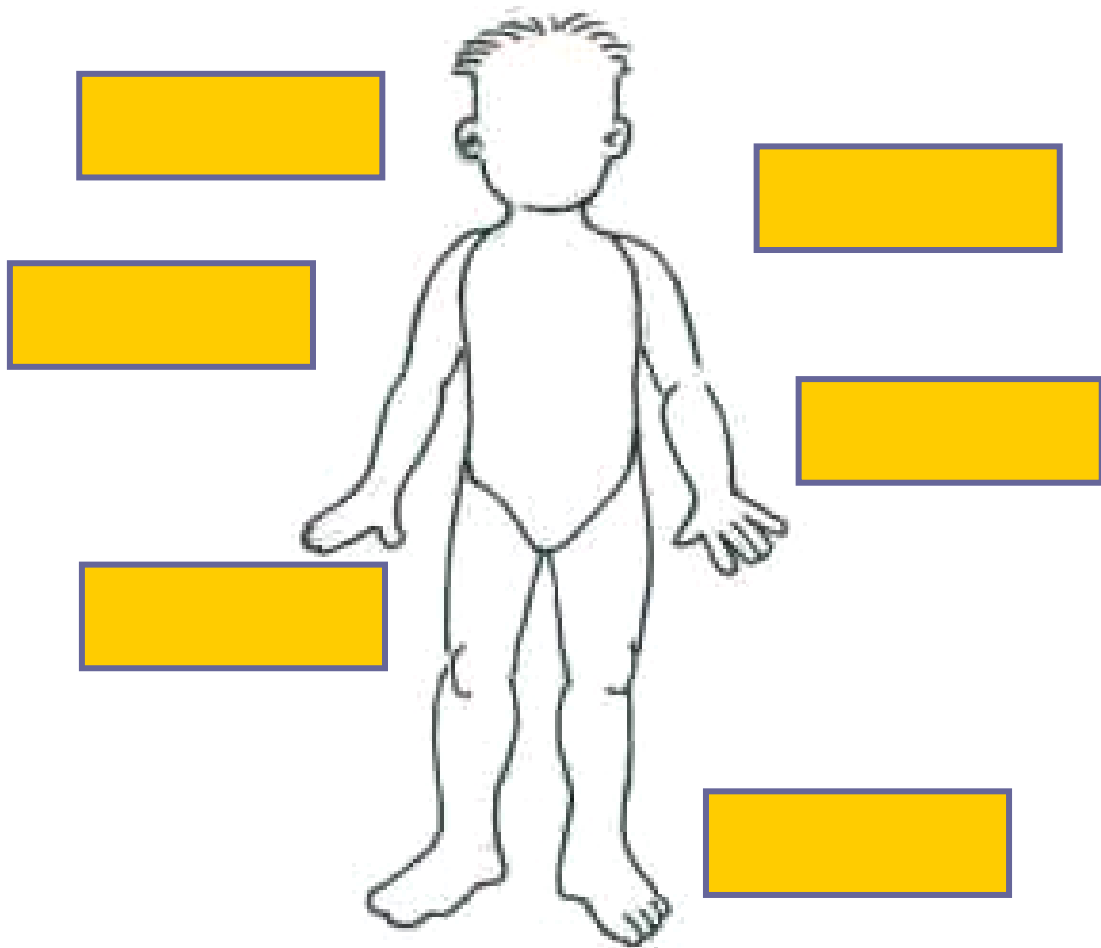
Το σώμα μου μιλάει.
Δείχνω με το σώμα μου,
με κινήσεις και εκφράσεις,
τη χαρά, τη λύπη,
το θυμό, την κούραση.

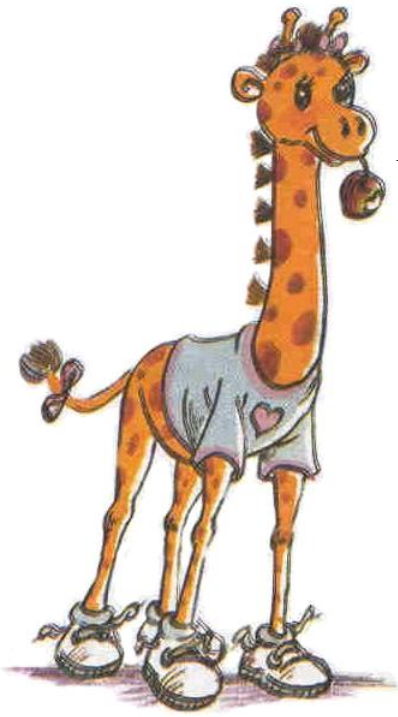

Χρωματίζω με διαφορετικό χρώμα κάθε μέρος του σώματος.

Γράφω στα κουτάκια τις σωστές λέξεις. (κεφάλι, κορμί, χέρι, πόδι, λαιμός, κοιλιά)

Εγώ έχω πολύ μακρύ λαιμό.

Συζητάμε

Γινόμαστε ζευγάρια.
Παρατηρούμε το παιδί απέναντί μας.
Σε τι μοιάζουμε;
Σε τι διαφέρουμε;

Το σώμα μου έχει κεφάλι, κορμί, δύο χέρια και δύο πόδια. Όλα μαζί λειτουργούν αρμονικά.

Το παιδί
του Μαραθώνα

Γυναικείο
είδωλο

Συζητάμε

Παρατηρούμε τις εικόνες στην προηγούμενη σελίδα. Συζητάμε πώς οι γλύπτες φτιάχνουν το ανθρώπινο σώμα. Κάνουμε κι εμείς ένα σώμα με πηλό ή με πλαστελίνη.

Ν. Εγγονόπουλος,
Ορφέας

Σ. Σαββίδης
Φελάχα με
το παιδί της

Γ. Μόραλης,
Νέα Γυναίκα

Ν. Γύζης,
Ιεροτελεστία
της άνοιξης

Συζητάμε

Παρατηρούμε τις προηγούμενες εικόνες.

Συζητάμε πώς οι ζωγράφοι φτιάχνουν το ανθρώπινο σώμα. Το ζωγραφίζω με το δικό μου τρόπο.

1 - 2 - 3

2. Γνωρίζω τον κόσμο με τις αισθήσεις

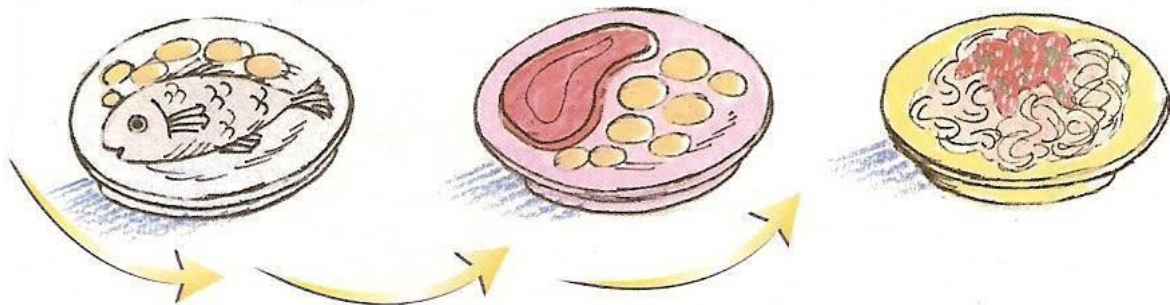

Συζητάμε

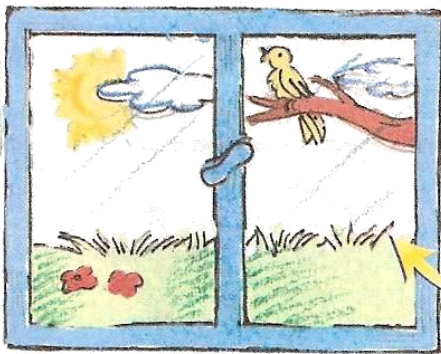
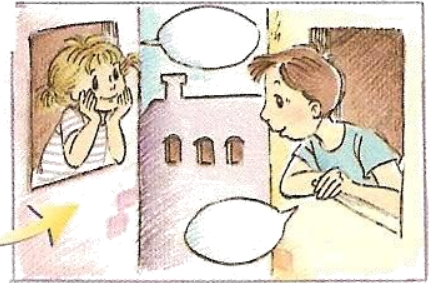
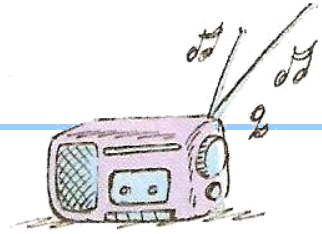
Ποια χρώματα βλέπεις στην εικόνα;

Πώς μυρίζει κάθε φαγητό;
Τι γεύση έχει;

Τι ακούς έξω από
την τάξη;

Κοίταξε από το παρά-
θυρο. Τι βλέπεις έξω;

Ακούμπησε με το χέρι το
Πώς είναι;

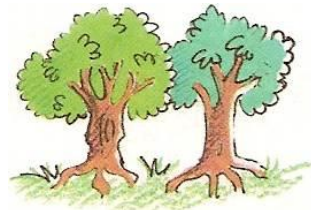
Παίζουμε

Κλείνουμε τα μάτια με ένα μαντίλι.
Πόσους συμμαθητές και συμμαθη-
τριές μας μπορούμε να αναγνωρί-
σουμε μόνο από το γέλιο τους;
Πόσα αντικείμενα;
Πόσες μυρωδιές;

Μου είπαν ότι
οι αισθήσεις είναι
πέντε. Ποιες είναι;

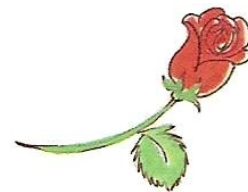
Με τα μάτια μου
βλέπω

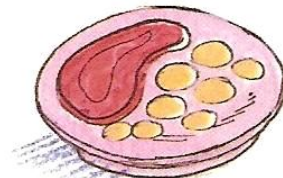
Με τα αυτιά μου
ακούω

Με τη μύτη μου
μυρίζω

Με τη γλώσσα μου
γεύομαι

Με τα χέρια μου
πιάνω

Είμαι κρυωμένος.
Δεν μπορώ να ...

Ρωτάμε

Με ποιον τρόπο
προστατεύω τα μάτια, τη
μύτη τα αυτιά, το στόμα
και το δέρμα μου;

Οι αισθήσεις είναι πέντε:
όραση, ακοή, όσφρηση, γεύση,
αφή. Με τις αισθήσεις γνωρίζουμε
τον κόσμο γύρω μας.

4 - 5 - 6

3. Πώς φροντίζω το σώμα μου για να είμαι υγιής;

Ένα την ημέρα το τον κάνει
πέρα.

Ξαναλέμε την παροιμία βάζοντας
στη θέση του μήλου άλλες
υγιεινές τροφές. Συγκεντρώνουμε
παροιμίες για την υγεία.

 Συμπληρώνουμε
τον κατάλογο της υγείας.

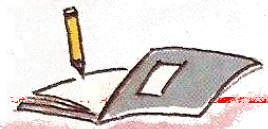
Ο κατάλογος της υγείας

Τρώμε φρούτα

Τη Δευτέρα θέλω μήλο
το σχολείο μου να αρχίσω.
Για την Τρίτη και Τετάρτη
μανταρίνι, πορτοκάλι.
Για την Πέμπτη ένα αχλάδι
δίνει δύναμη μεγάλη.
Την Παρασκευή μπανάνα,
βιταμίνες κι άρωμα.
Σάββατο και Κυριακή
φρούτα και ξεκούραση!

Φροντίζουμε την υγεία μας όταν
κοιμόμαστε καλά, τρώμε υγιεινά,
πλενόμαστε και γυμναζόμαστε
τακτικά.

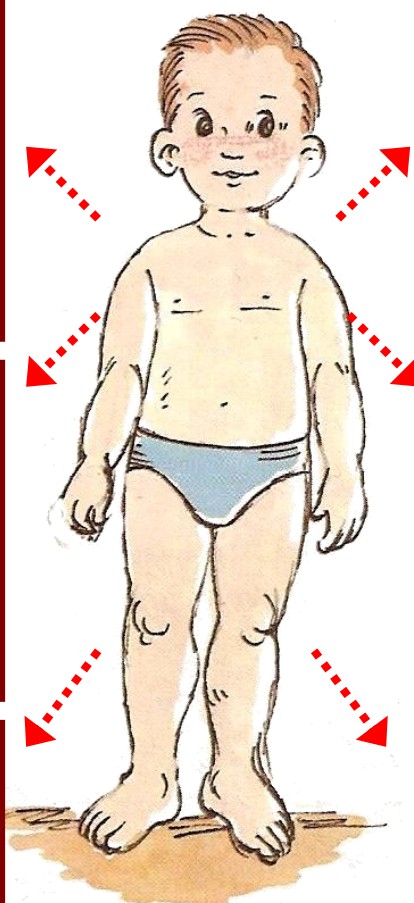
7 - 8 - 9

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Είμαι υγιής όταν:

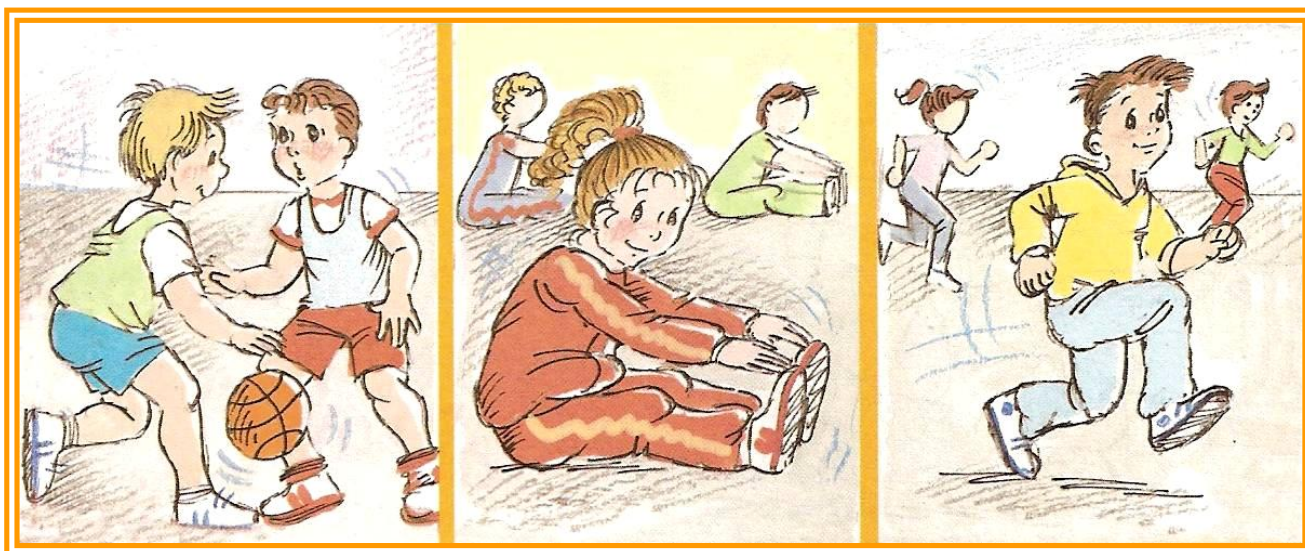

Να ζωγραφίσεις ή να κολλήσεις
εικόνες που δείχνουν πώς
μπορούμε να φροντίζουμε
καλύτερα την υγεία μας.
Συζητάμε γιατί διαλέξαμε κάθε
εικόνα.

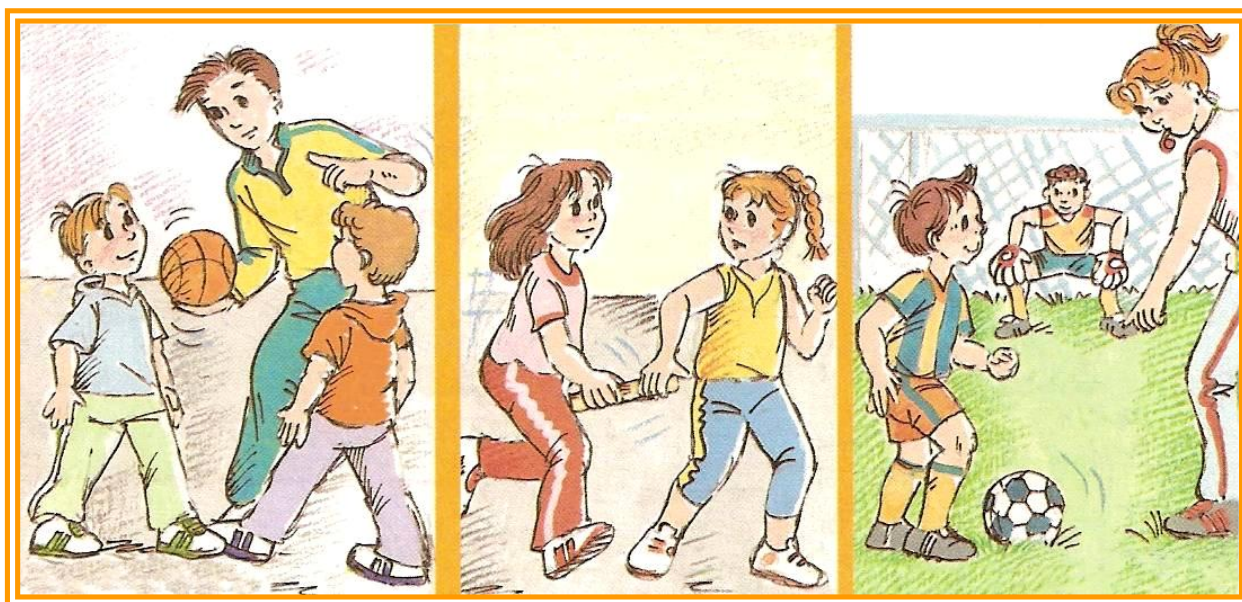
Ο αθλητισμός στο σχολείο μας

1. Οι αθλητικές δραστηριότητες στο σχολείο μας

2. Κανόνες και αθλήματα

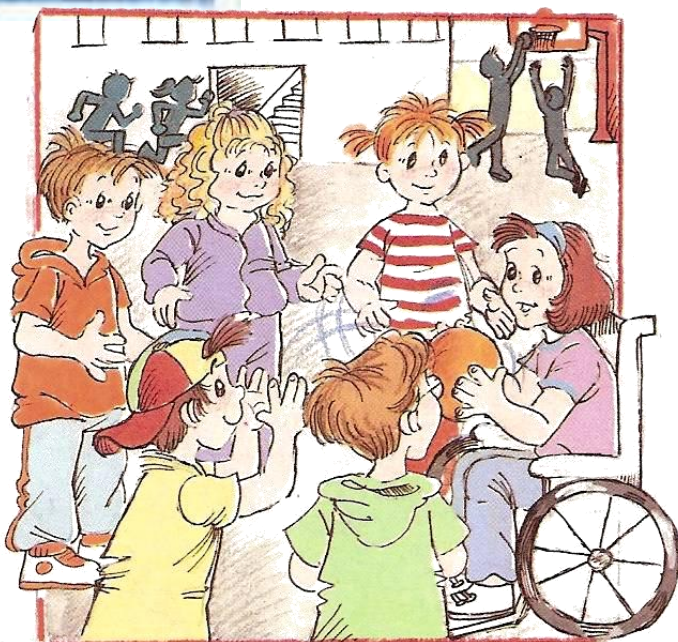

1. Οι αθλητικές δραστηριότητες στο σχολείο μας

Αθλ... αθλ...
αθλούμαι!
Με τον αθλητισμό
γυμνάζουμε
το σώμα μας
και φροντίζουμε
την υγεία μας...

γυμναστική
γυμνάζομαι
αθλούμαι
αγώνας

Συζητάμε

Σου αρέσει η γυμναστική που κάνεις στο σχολείο;

Γιατί;

Σε τι μοιάζει και σε τι διαφέρει η γυμναστική από τα άλλα μαθήματα του σχολείου;

Για ποιο λόγο χρειάζεται τα παιδιά να κάνουν γυμναστική;

Τι θα απαντούσες στην Καμηλώ;

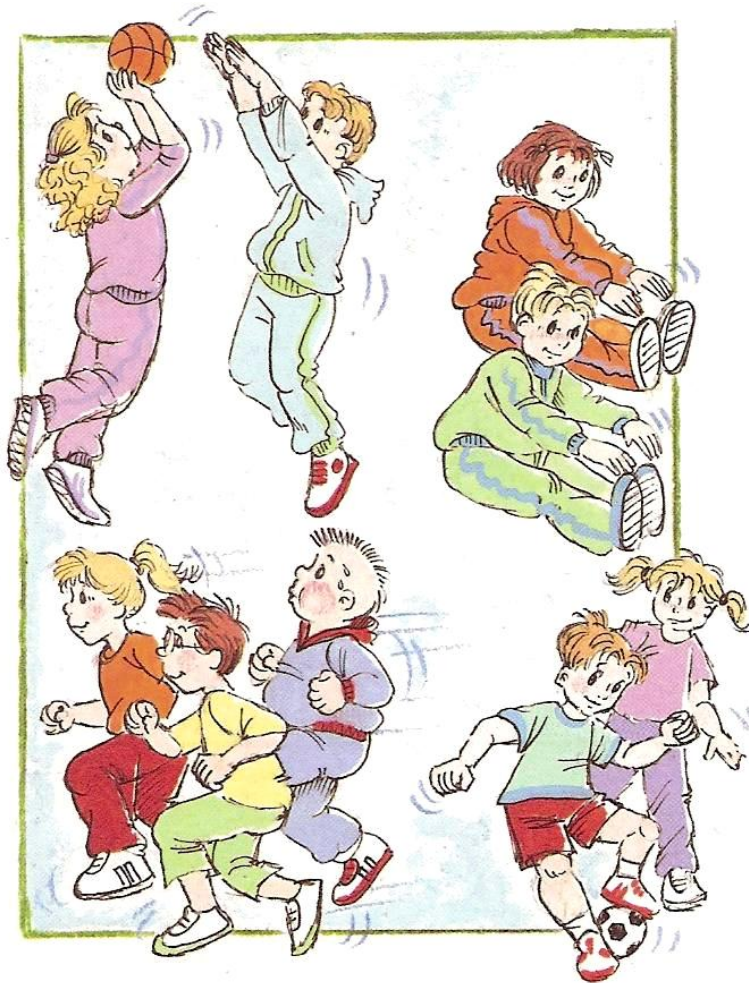
.....

.....

.....

.....

Ποιες είναι οι αθλητικές δραστηριότητες που κάνετε στο σχολείο;

Γινόμαστε ομάδες.

Διαλέγουμε μία αθλητική δραστηριότητα που κάνουμε στο σχολείο μας και την περιγράφουμε.

Έπειτα φτιάχνουμε μία αφίσα με τη δραστηριότητα αυτή.

Λέμε τη γνώμη μας

Ποια άλλα αθλήματα γνωρίζεις;
Ποιο είναι το αγαπημένο σου
άθλημα; Γιατί;

.....

.....

.....

.....

Οι αρχαίοι Έλληνες αγαπούσαν τον αθλητισμό και αφιέρωναν πολύ χρόνο για να γυμνάσουν το σώμα τους με διάφορες αθλητικές δραστηριότητες.

Το τρέξιμο, η σκυταλοδρομία,
το βόλει και άλλα παιχνίδια με
την μπάλα είναι μερικά από
τα αθλήματα που κάνουμε
στο σχολείο μας.

1 - 2

2. Κανόνες και αθλήματα

Ακολουθεί
τους κανόνες
του αθλήματος
η Καμηλώ;

Ακολουθεί
τους κανόνες
του αθλήματος
ο Λέων;

Συζητάμε

Μπορούν να κάνουν ότι θέλουν οι αθλητές; Τι θα γινόταν αν δεν υπήρχαν κανόνες στα αθλήματα;

**Διάλεξε
ένα άθλημα
που γνωρίζεις.
Να περιγράψεις
έναν κανόνα του.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Αγωνίσματα και αθλητές

Ρωτάμε

Ρωτάω τους γονείς μου,
το δάσκαλο ή τη δασκάλα μου
ποια αγωνίσματα και ποιους
αθλητές παρακολούθησαν
στους Ολυμπιακούς αγώνες
της Αθήνας.

Αγωνίσματα

.....

.....

.....

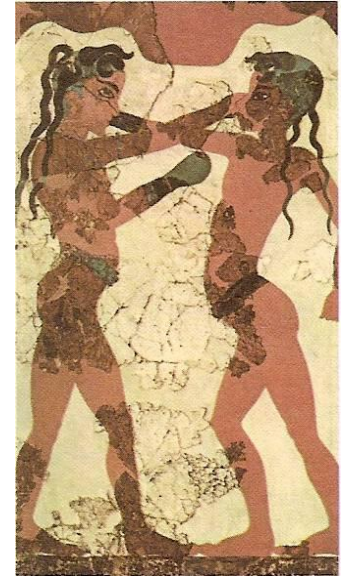
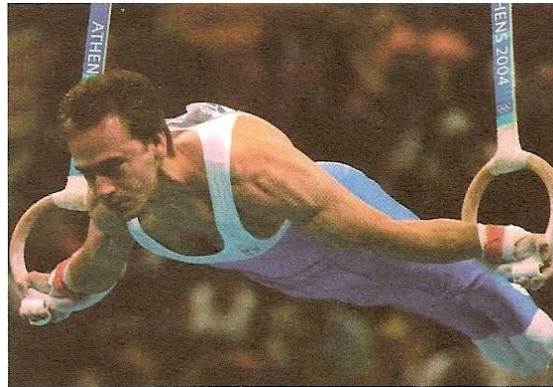
Αθλητές

.....

.....

.....

Ποια ολυμπιακά αγωνίσματα
δείχνουν οι εικόνες;

Κάθε αγώνισμα έχει
συγκεκριμένους κανόνες και
πρέπει να τους ακολουθούμε για
να αγωνιστούμε σωστά και δίκαια.

3 - 4 - 5

Ο αθλητισμός στο σχολείο μας

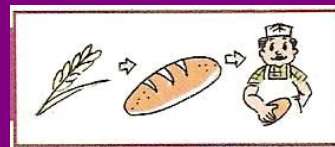

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

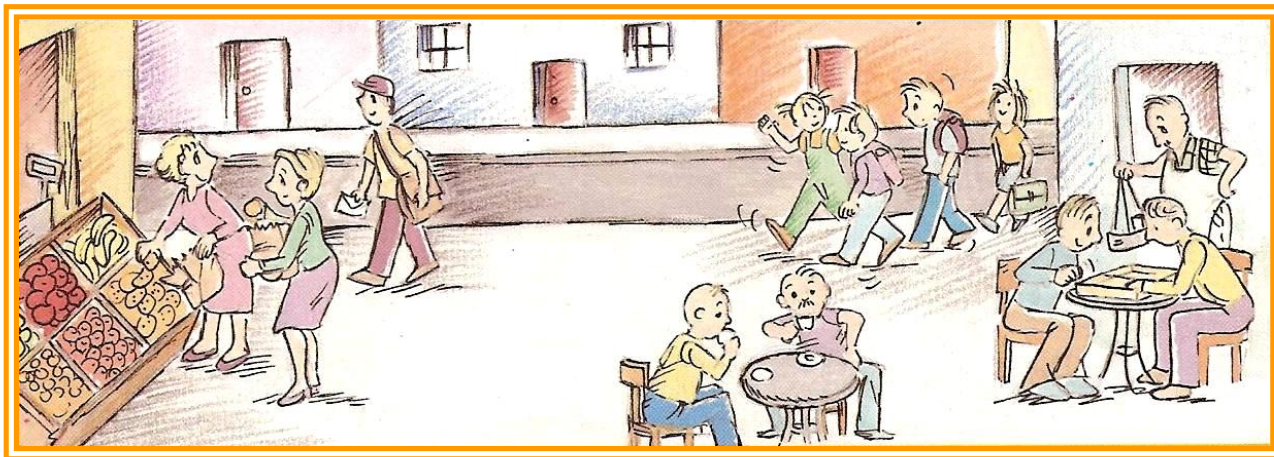

Ζωγραφίζω το αγαπημένο μου
άθλημα. Γράφω κάτι για αυτό.
Κολλάω μια φωτογραφία με
τον αγαπημένο μου αθλητή ή
την αγαπημένη μου αθλήτρια.

Αγαθά και επαγγέλματα

Αγαθά και επαγγέλματα

Ψιλικά

ΦΟΥΡΝΟΣ

Συζητάμε

Ποιες είναι οι ανάγκες μας;
Ποια αγαθά μάς είναι απαραίτητα
για να ικανοποιήσουμε
τις ανάγκες μας;

Παίζουμε:

Πού υπάρχει
το νερό;

Ποιοι
εργάζονται για
να έχουμε γάλα
στην αγορά;

Ποιος φτιάχνει
το ψωμί;

Ποιος
πουλάει
τα φρούτα;

Συζητάμε

Γιατί υπάρχουν
τα επαγγέλματα;
Ποια επαγγέλματα
γνωρίζουμε;

Λέμε τη γνώμη μας

Ας παίξουμε το μανάβικο.
Τι πρέπει να κάνουμε;
Κάποιες προτάσεις υπάρχουν
στην επόμενη σελίδα.
Συμπληρώνουμε και τις δικές μας
προτάσεις με τη βοήθεια
του δασκάλου ή
της δασκάλας μας.

Να φτιάξουμε
δικά μας φρούτα
και λαχανικά.

Να κάνουμε
το δικό μας
μανάβικο.

Να φτιάξουμε
τιμοκατάλογο
με φτηνές τιμές
για το μανάβικό
μας.

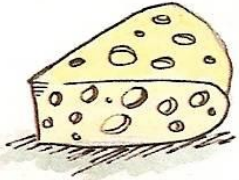

Να ξεχωρίσουμε
τα φρούτα από
τα λαχανικά.

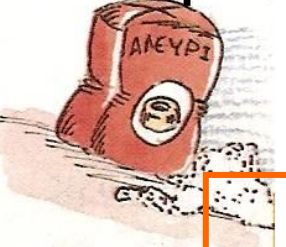

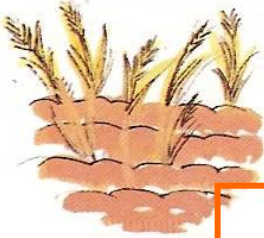

Υπάρχουν πολλά επαγγέλματα.
Καθένα από αυτά καλύπτει
διαφορετικές ανάγκες μας. Κάθε
επάγγελμα γίνεται με το δικό του
τρόπο.

Γράφω αριθμούς για να δείξω
τη σωστή σειρά των εικόνων.

 ☐	 ☐	Γάλα ☐	 ☐
---	---	--	---

Αλεύρι ☐	 ☐	 ☐	 ☐
---	---	--	---

Γινόμαστε γεωργοί

Φυτεύουμε φακές και μετράμε το ύψος των φυτών μετά από δυο εβδομάδες.

Γινόμαστε τυροκόμοι

Πώς φτιάχνουμε το γιαούρτι;
Τι γεύση έχει το γάλα;
Τι γεύση έχει το γιαούρτι;

Ζεσταίνουμε το γάλα.
Προσθέτουμε το γιαούρτι.
Τι νόστιμο!

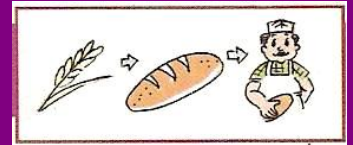

Για να έχουμε τα απαραίτητα αγαθά στη ζωή μας, πολλοί άνθρωποι χρειάζεται να κάνουν διαφορετικά επαγγέλματα.

1 - 2 - 3

Αγαθά και επαγγέλματα

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

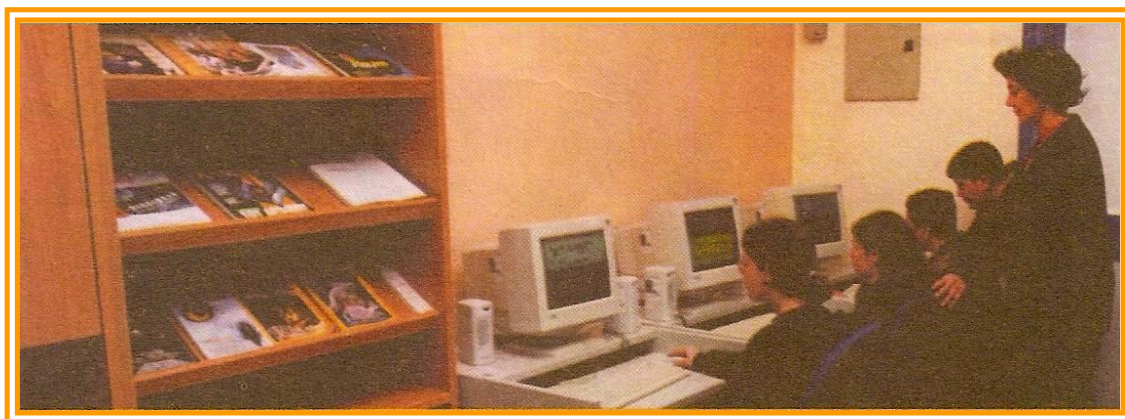

Να γράψεις λέξεις και να κολλήσεις εικόνες από διάφορα επαγγέλματα.

Πώς επικοινωνούμε;

1. Η επικοινωνία άλλοτε και σήμερα

2. Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

1. Η επικοινωνία άλλοτε και σήμερα

Συζητάμε

Πώς επικοινωνούσαν οι άνθρωποι
άλλοτε, δηλαδή τα παλιά χρόνια;
Πώς επικοινωνούμε σήμερα;

Στην επόμενη σελίδα ενώνω
κάθε λέξη με την εικόνα που
ταιριάζει.

βραχογραφία

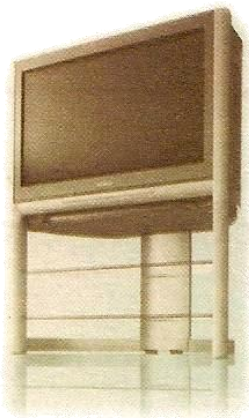
αγγελιαφόρος

τηλεόραση

φωτιά

τηλέφωνο

Ηλεκτρονικός
υπολογιστής

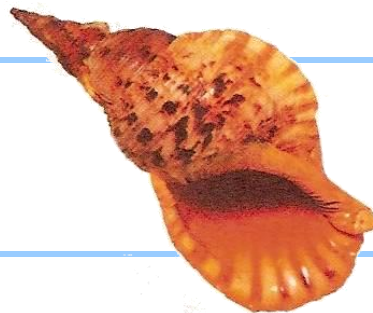

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡ/ΝΤΟΣ Α΄

Συζητάμε

Πώς αλλιώς
επικοινωνούμε;

Παίζουμε

Διαλέγω έναν τρόπο επικοινωνίας
για να πω στο φίλο μου ή
στη φίλη μου το όνειρό μου.

Τα πολύ παλιά χρόνια
οι άνθρωποι επικοινωνούσαν με
τη φωτιά, με τους αγγελιαφόρους
και με άλλα μέσα. Σήμερα
επικοινωνούμε με

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1 - 2

2. Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

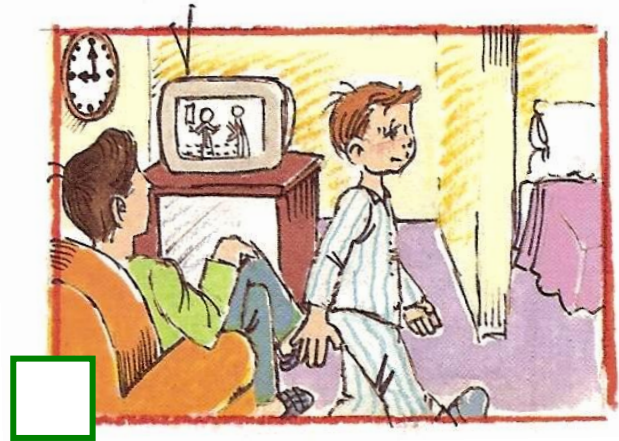
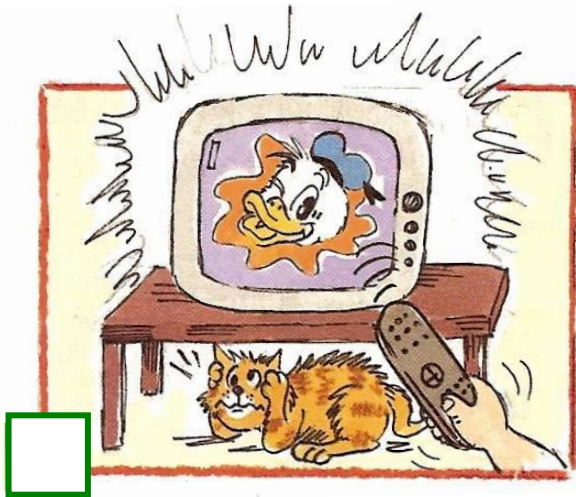
Λέμε τη γνώμη μας

Πόσες ώρες τη μέρα βλέπεις
τηλεόραση;
Ποια είναι η αγαπημένη σου
εκπομπή; Γιατί;

Σωστό ή λάθος;

Βάζω **X** στις εικόνες που δείχνουν το σωστό.

Συζητάμε

Συζητάμε με τους γονείς μας ποιες εκπομπές είναι κατάλληλες για μας.

Τρέξτε
να προλάβετε!
Μεγάλη προσφορά!
Μην τη χάσετε!

Συζητάμε

Τι είναι οι διαφημίσεις;
Είναι χρήσιμες οι διαφημίσεις;

Παίζουμε

Γινόμαστε δύο ομάδες.
Βρίσκουμε κάτι που θέλουμε
να διαφημίσουμε.
Η μία ομάδα ετοιμάζει και
παρουσιάζει μία διαφήμιση.
Η άλλη ομάδα ετοιμάζει και πα-
ρουσιάζει την αντίθετη διαφήμιση.

Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Ενημέρωσης μεταδίδουν ειδήσεις και άλλες εκπομπές. Μας ενημερώνουν και μας ψυχαγωγούν. Συζητάμε με τους γονείς μας όσα βλέπουμε, συμφωνούμε μαζί τους και ακολουθούμε εβδομαδιαίο πρόγραμμα τηλεθέασης.

ΠΡΟΣΟΧΗ!
Η τηλεόραση
μπορεί να βλάψει
τα μάτια...

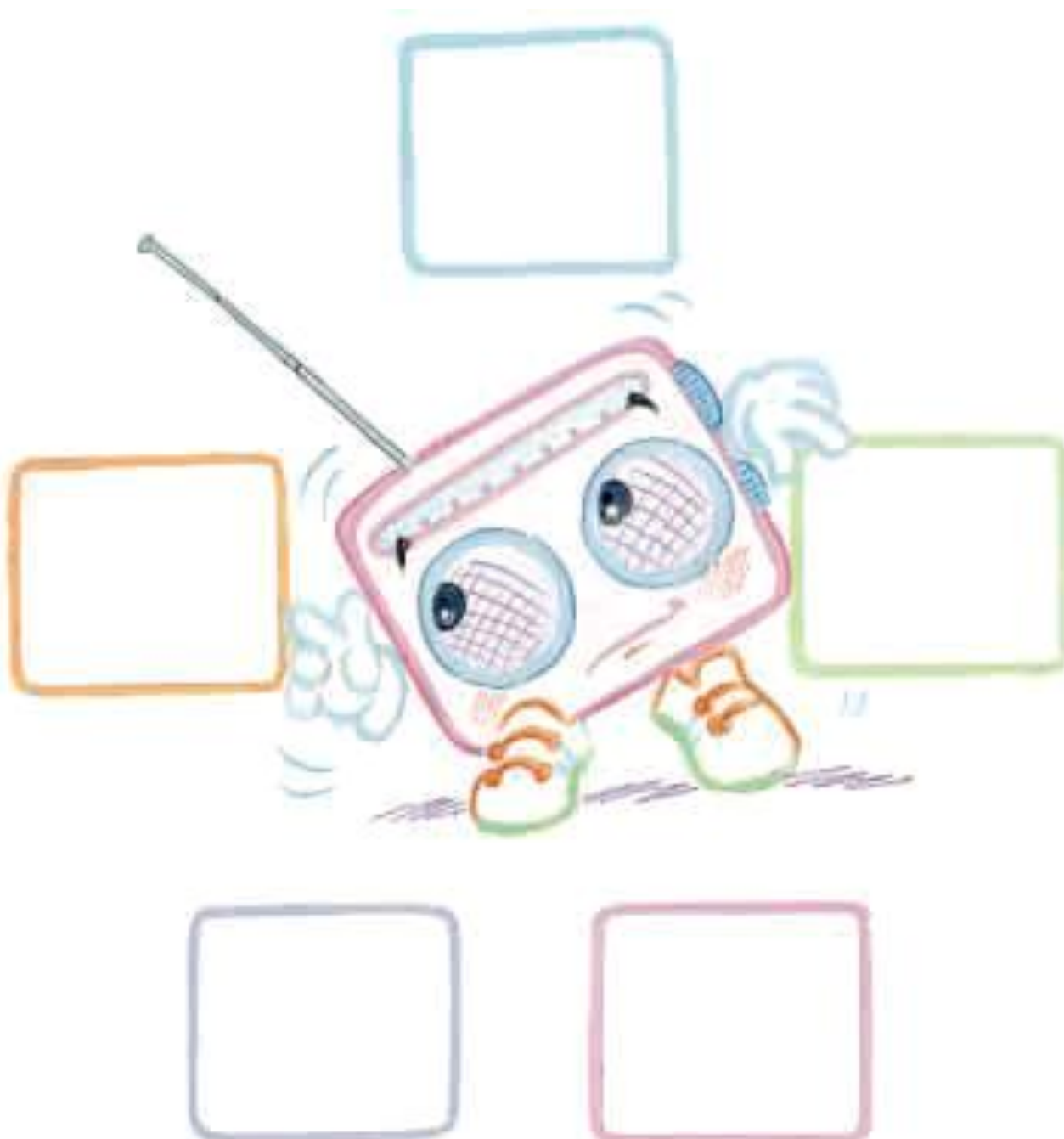

3 - 4 - 5

Πώς επικοινωνούμε;

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Να γράψεις λέξεις και να κολλήσεις εικόνες με τα μέσα που επικοινωνούμε σήμερα.

Πώς φαντάζεσαι ότι θα επικοινωνούν οι άνθρωποι μετά από 30 χρόνια;

Τα παιχνίδια άλλοτε και σήμερα

Τα παιχνίδια άλλοτε και σήμερα

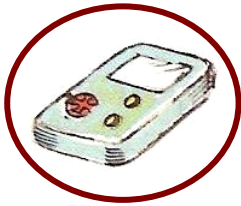
Σ. Σαββίδης,
Γύρω γύρω όλοι

Πώς λέγεται κάθε
παιχνίδι;
Να το γράψεις κάτω
από κάθε εικόνα.

...9...10
Φτου και
βγαίνω.

Συζητάμε

Ποια παιχνίδια έπαιζαν τα παιδιά
άλλοτε, δηλαδή τα παλιά χρόνια;
Ποια παιχνίδια παίζουμε σήμερα;

Συμπληρώνουμε τον πίνακα με παιχνίδια...

τα παλιά χρόνια

σήμερα

Συζητάμε

Ποια σημερινά παιχνίδια σου θυμίζουν οι εικόνες στην επόμενη σελίδα;
Πώς άλλαξαν τα παιχνίδια;

Αυτά είναι μερικά
από τα παλιά
παιχνίδια!

Λέμε τη γνώμη μας

Περιγράψω το αγαπημένο μου παιχνίδι. Γιατί μου αρέσει πιο πολύ από τα άλλα;

Παίζουμε:

Ο χορός των παιχνιδιών.

Κάθε παιδί γίνεται το αγαπημένο του παιχνίδι.

Η μουσική αρχίζει.

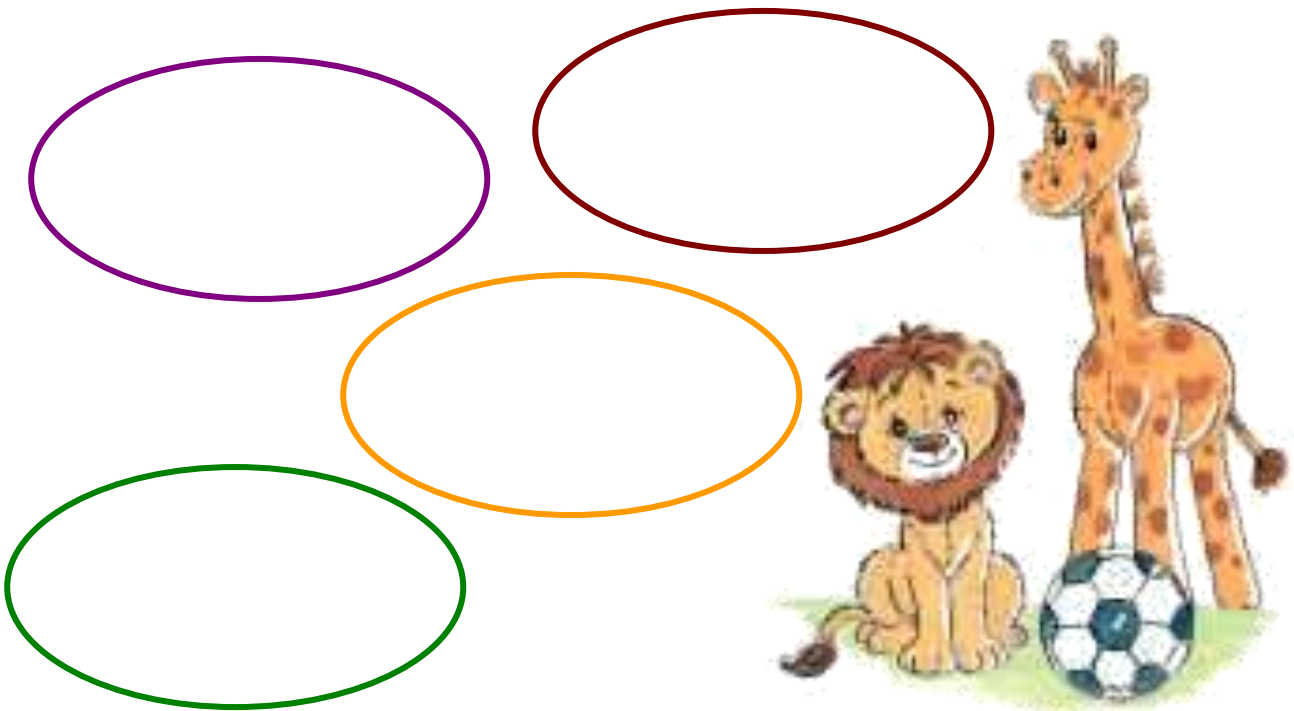
Όλοι μαζί παίζουμε το χορό των παιχνιδιών...

Οι άνθρωποι από παλιά
έπαιζαν παιχνίδια, ατομικά και
ομαδικά.

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Να γράψεις παιχνίδια που παίζεις
με τους φίλους σου και τις φίλες
σου... και παιχνίδια που παίζεις
μόνος σου ή μόνη σου.

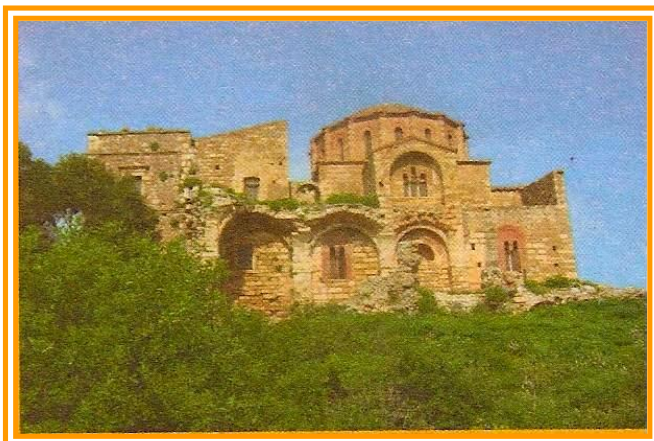
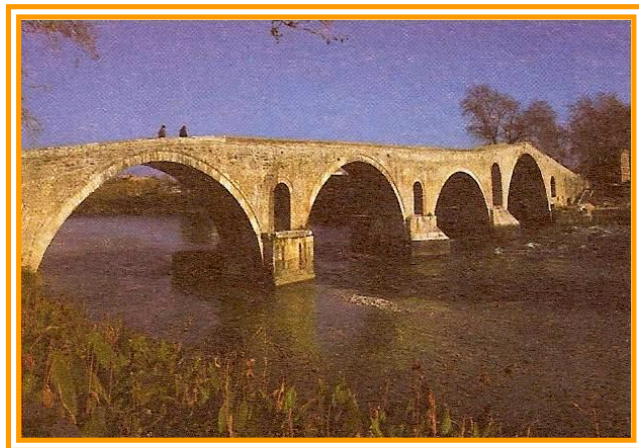
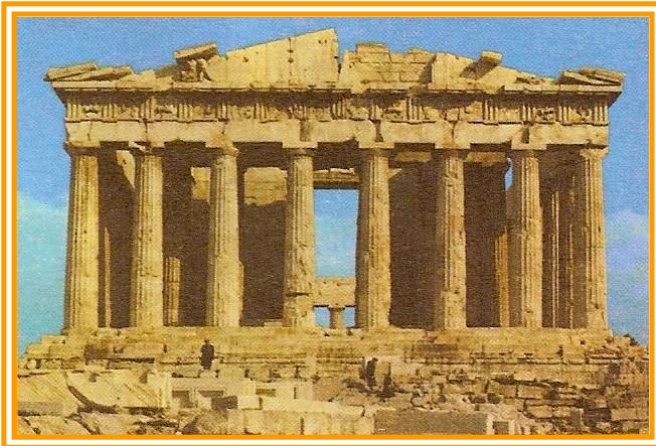

1 - 2 - 3

Πώς ανακαλύπτω την ιστορία του τόπου μου

1. Πώς ανακαλύπτω την ιστορία του τόπου μου;

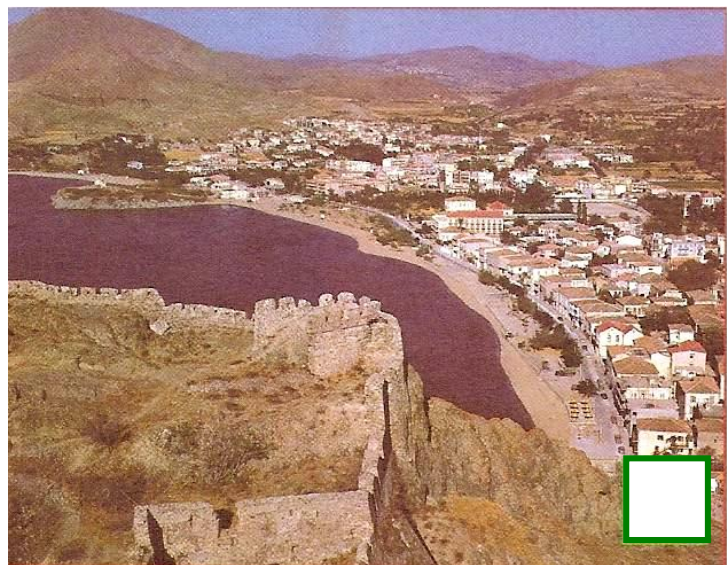
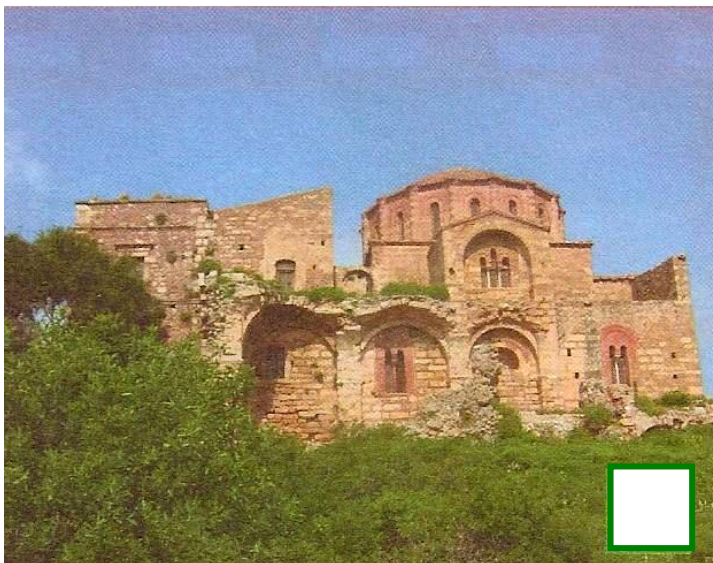
2. 25η Μαρτίου: διπλή γιορτή

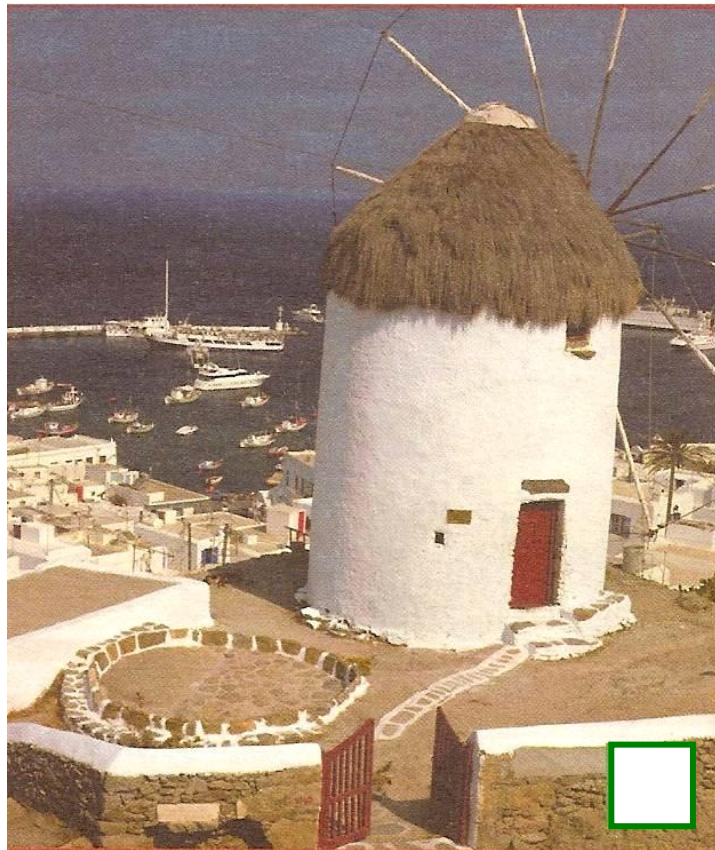
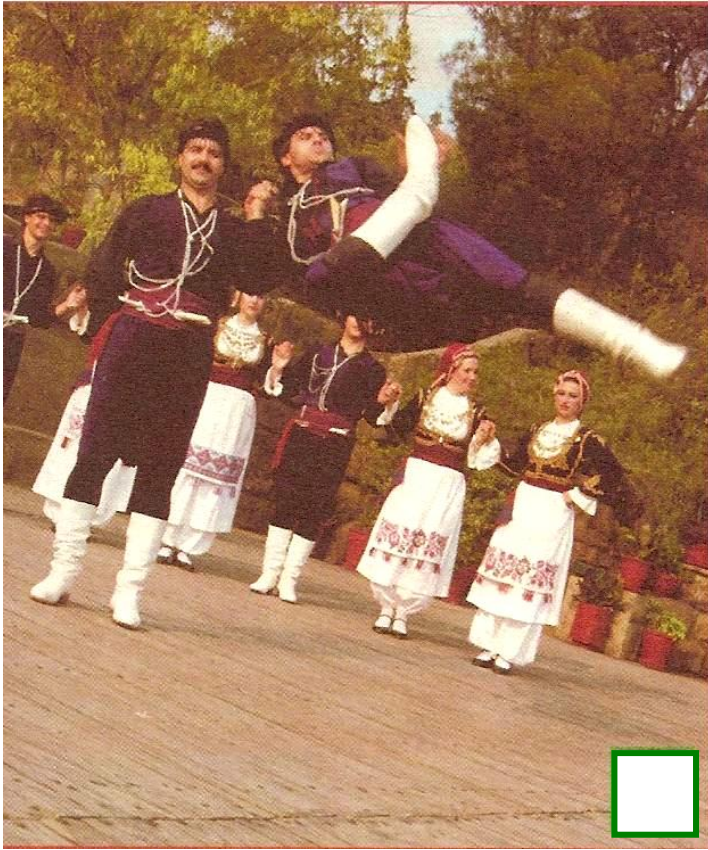

1. Πώς ανακαλύπτω την ιστορία του τόπου μου

Σημειώνω με ένα **X** σε όσα
υπάρχουν και στον τόπο μου.

Συζητάμε

Πώς μπορώ να ανακαλύψω περισσότερα πράγματα για τον τόπο μου;

Ερευνούμε έξω από την τάξη.
Κάνουμε έναν περίπατο στην περιοχή που ζούμε.
Ανακαλύπτουμε σημάδια από την ιστορία του τόπου μας.
Κολλάμε μια φωτογραφία, ζωγραφίζουμε ή γράφουμε για κάτι που μας έκανε εντύπωση.

Λέμε τη γνώμη μας

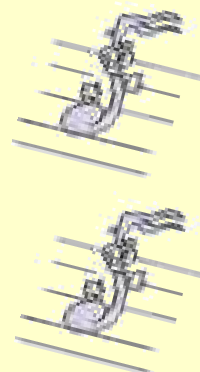
Αν ερχόταν στον τόπο σου κάποιος τουρίστας, ποιο μέρος θα του έλεγες να επισκεφθεί οπωσδήποτε;

Στον τόπο που ζούμε, δηλαδή
στ
υπάρχουν

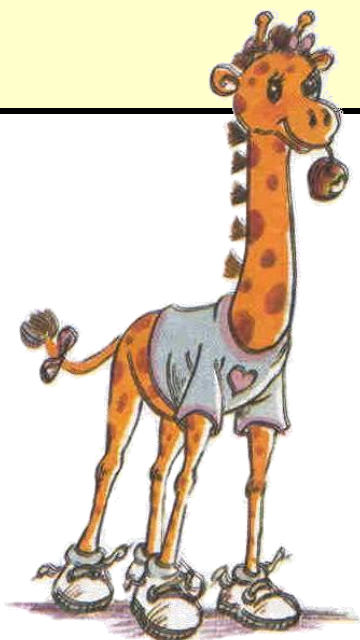
.....
.....
Όλα αυτά μας βοηθούν να γνωρί-
σουμε την ιστορία του τόπου μας.

Τραγουδάμε τον «Καλαματιανό»

Σαν πας στην Καλαμάτα
και 'ρθεις με το καλό,
φέρε μου ένα μαντίλι
να δέσω στο λαιμό

Δημοτικό τραγούδι

2. 25η Μαρτίου: διπλή γιορτή

Ελευθερία ή θάνατος!

Θ. Βρυζάκης,
Πολεμικό
Συμβούλιο

Αρματολοί και κλέφτες,
νησιώτες, στεριανοί
μαζί τον όρκο έδωσαν
κι ένωσαν τη φωνή.

Γ. Βρεττός

Χαίρε, Μαρία!

Δ. Θεοτοκόπουλος
Ευαγγελισμός

Άγια η μέρα
θείο το φως της
άγια μητέρα
θεός ο γιος της.

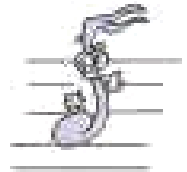
Γ. Βρεττός

Συζητάμε

Τι γιορτάζουμε την 25η Μαρτίου;
Πώς ετοιμαζόμαστε για τη γιορτή
στο σπίτι και στο σχολείο;

**Όλη δόξα όλη χάρη
άγια μέρα ξημερώνει...**

Περιεχόμενα 2ου τόμου

Ο τόπος μου

(συνέχεια από τον 1ο τόμο)

Ενότητα 3: Ο τόπος που ζω

Κεφάλαιο 1:

Ακτές και θάλασσα 11

Κεφάλαιο 2:

Νησιά 16

Κεφάλαιο 3:

Ποτάμια, λίμνες, κάμποι 20

Κεφάλαιο 4:

Βουνά 25

Κεφάλαιο 5:

Πώς οι άνθρωποι αλλάζουν
τον τόπο που ζουν; 29

Οι ανάγκες του ανθρώπου

Ενότητα 1:

Οι ανάγκες του ανθρώπου

Κεφάλαιο 1:

Ποιες είναι οι ανάγκες

του ανθρώπου; 34

Κεφάλαιο 2:

Άνθρωποι με ειδικές ανάγκες.. 41

Ενότητα 2:

Γνωρίζω το σώμα μου

Κεφάλαιο 1:

Γνωρίζω το σώμα μου 47

Κεφάλαιο 2:

Γνωρίζω τον κόσμο

με τις αισθήσεις 54

Κεφάλαιο 3:

Πώς φροντίζω το σώμα μου

για να είμαι υγιής; 58

Ενότητα 3:

Ο αθλητισμός στο σχολείο μας

Κεφάλαιο 1:

Οι αθλητικές δραστηριότητες
στο σχολείο μας 63

Κεφάλαιο 2:

Κανόνες και αθλήματα 68

Ενότητα 4:

Αγαθά και επαγγέλματα

Κεφάλαιο 1:

Αγαθά και επαγγέλματα 74

Πώς επικοινωνούμε;

Ενότητα 1:

Επικοινωνία – ενημέρωση – Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Κεφάλαιο 1:

Η επικοινωνία άλλοτε
και σήμερα 83

Κεφάλαιο 2:
Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και
Ενημέρωσης87

Ο Πολιτισμός μας

Ενότητα 1:
Τα παιχνίδια άλλοτε και σήμερα
Κεφάλαιο 1:
Τα παιχνίδια άλλοτε
και σήμερα 93

Ενότητα 2:
**Πώς ανακαλύπτω την ιστορία
του τόπου μου**
Κεφάλαιο 1:
Πώς ανακαλύπτω την ιστορία
του τόπου μου 101

Κεφάλαιο 2:
25η Μαρτίου: διπλή γιορτή .. 106

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.